

Metodiky hodnocení a oceňování přírody a krajiny na AOPK ČR

Jaromír Kosejk, Tomáš Görner, Pavel Štěrba

Metodiky hodnocení a oceňování přírody a krajiny na AOPK ČR

AOPK ČR v současnosti pracuje v oblasti hodnocení a oceňování přírody a krajiny na 5 různých metodikách:

- 1. Metodika oceňování dřevin rostoucích mimo les**
(již vydána, metodika a SW na www.nature.cz)
- 2. Metodika oceňování biotopů**
- 3. Metodika oceňování zvláště chráněných druhů**
(vytržených z prostředí)
 - V současné době je dokončena studie, dávající přehled jakým způsobem je tato problematika řešena v dalších evropských státech.
 - Výsledky studie budou v průběhu roku zpracovány pro podmínky ČR.
- 4. Metodika hodnocení krajiny**
- 5. Metodika hodnocení volného přístupu do krajiny**
 - Tyto dvě metodiky jsou ve fázi příprav a definování teoretických přístupů.

Metodika AOPK ČR k oceňování dřevin rostoucích mimo les

Základní principy:

- Relizace metodiky – Ing. Jaroslav Kolařík, PhD. a kol.
- Ocenění společenské (ekologické) újmy, která vzniká:
 - vykácením dřeviny z místa na němž roste,
 - následkem částečného znehodnocení nedovoleným zásahem.
- Principiálně je založena na výpočtu možné kompenzace odstraňovaných dřevin formou výsadby nových jedinců (nákladovým způsobem) v časovém rámci pěti let, čímž se liší od čistě nákladových oceňovacích postupů. Základním parametrem je objem koruny.
- Vychází z předpokladu, že především u stromů je nelogické počítat s kompenzací jejich odstraňování v časovém rámci odpovídajícím jejich skutečnému věku, protože tento čas ve značném množství případů přesahuje délku jedné lidské generace. V rámci stávající verze metodiky oceňování AOPK ČR se počítá s náhradou odstraňovaného stromu či keře formou výsadby více jedinců, jejichž funkční význam v horizontu stanovených pěti let povede k náhradě efektu dřevin odstraňovaných.

Metodika AOPK ČR k oceňování dřevin rostoucích mimo les

Zpracování metodiky:

- Metodika byla v roce 2009 upravena na základě zadání AOPK ČR ve spolupráci s Lesnickou a dřevařskou fakultou Mendelovy univerzity v Brně. V rámci této studie byla porovnána východiska a cenové úrovně se dvěma zbývajících metodickými postupy, vyvinutými v ČR pro účely oceňování mimolesní zeleně („Koch cz“ – VÚKOZ, met. „Machovec a Grulich“). Výsledky porovnání byly zohledněny v metodice AOPK ČR formou úpravy hodnoty bodu při oceňování solitérních stromů a stromových porostů.
- Metodika byla v této verzi vydána v roce 2009 v tištěné i elektronické podobě.
- Byla vypracována internetová aplikace k oceňování dřevin a internetová kalkulačka.
- Instalační soubor programu MyPrice i internetová kalkulačka jsou volně k dispozici na stránkách www.nature.cz

Metodika AOPK ČR k oceňování dřevin rostoucích mimo les

Další vývoj metodiky:

- Zohlednění hodnoty biotopu v období rozpadu stromu - převažující funkce biologická, prostředí pro vývoj živočichů, hub apod.), oceňování stromů s průměrem nad 100 cm ve výšce 1,3 m nad zemí, revize polohového koeficientu, revize oceňování porostů (úprava modelu kalkulace cen pro porosty), úprava hodnoty „Rychlosti růstu“ některých dřevin.
- Předpokládáme další úpravy a aktualizace na základě připomínek z praxe.
- V nejbližší době dojde k aktualizaci SW na www.nature.cz (zpracování podnětů od uživatelů, apod.).
- Uživatelé, kteří si SW do té doby stáhli, budou o umístění nové verze SW automaticky informováni.

Metodika AOPK ČR k oceňování biotopů

Základní principy:

- ➔ Realizace metodiky - Doc. Ing. Josef Seják, CSc. a kol.
- ➔ Metodika vychází z interdisciplinárních expertních hodnoceních všech typů biotopů, které se vyskytují na určitém území (projekt VaV 610/5/01, 2001 – 2003).
- ➔ Hodnocení biotopů má dva významové stupně, a to hodnocení:
 - biologické,
 - ekonomické, tj. peněžní oceňování přírodních stanovišť.
- ➔ Pro zjištění ekologické hodnoty a jejího bodového hodnocení je důležité znát:
 - hodnocení jednotlivých biotopů,
 - velikost plochy jednotlivých biotopů,
 - změnu velikosti jednotlivých biotopů v čase,
 - velikost hodnoceného území (maximální plocha dotčená během celé doby hodnocení),
 - predikci vývoje jednotlivých složek v hodnoceném území,
 - predikci antropogenních zásahů.

Metodika AOPK ČR k oceňování biotopů

Dopracovávání metodiky:

- V současné době probíhá dopracování vybraných kapitol metodiky, v průběhu letošního roku bude metodika podrobena odborné oponentuře, z hlediska biologického i ekonomického.
- Na přelomu letošního a příštího roku proběhne seminář, na kterém bude metodika představena širší odborné veřejnosti.

Využití metodik:

- Obce - pracovníci státní správy, autorizované osoby (biologické hodnocení, hodnocení Natura 2000), soudní znalci v oboru.
- Odborná i laická veřejnost pro zákl. orientaci („softwarová kalkulačka“ – freeware).
- Interní potřeba pracovníků ochrany přírody.

Děkuju

jaromir.kosejk@nature.cz